

Sammanfattning Nätverksträff för sjukgymnaster inom hematologi

De senaste 20 åren har sjukgymnaster i hela landet, samt på senare år även norska deltagare, träffats andra veckan i november för att utbyta erfarenheter och ta del av föreläsningar inom området hematologi. I år, 2011, anordnades konferensen i Växjö. Vi var 17 deltagare. Deltagarna kom bl a från Växjö, Stockholm, Halmstad, Linköping, Kristianstad, Kalmar, Visby, Falun och Trondheim.

Första dagen inleddes med en presentation av deltagarna. Därefter gick vi en rundvandring i Lasaretsrehab relativtrelativt nyrenoverade lokaler.

Konferensen inleddes därefter med en föreläsning om myelom av överläkare Michael Karlsson (medicinkliniken Växjö lasarett). På ett trevligt och pedagogiskt sätt berättade han om myelomsjukdomen. Föreläsningen hölls på en grundläggande nivå riktad ur ett medicinskt perspektiv. Myelom är den näst vanligaste hematologiska tumörsjukdomen efter lymfom. Vi fick en inblick i sjukdomens orsak, utredningen, symtom, behandling och komplikationer. Han såg att sjukgymnasten har en stor roll för denna patientgrupp i samband med smärta från rörelseapparaten, t ex rörelseregim, smärtbehandling och rörlighetsträning.

Linn Nilsson, sjuksköterska på strålningsenheten på Växjö lasarett, föreläste på ett engagerande sätt om strålbehandlingens funktion, doser och mått, indikationer och flertalet biverkningar samt vad vi som sjukgymnaster ska tänka på utifrån eventuella restriktioner. Vi fick även förmånen att praktiskt se både hur en dosplanering och en strålbehandling går till. Patienten behöver kunna ligga i en bekväm position, men även stabiliseras i en viss position för att kunna strålas på exakt rätt ställe. Själva behandlingstiden är kort, men planeringen inför en behandling är omfattande av både sjuksköterska och läkare.

Första dagen avslutades med gemensam middag. I samband med den fanns det möjlighet att under lättsamma former diskutera hur man som sjukgymnast arbetar med denna patientgrupp. Detta är något som uppskattades av samtliga deltagare då de flesta av oss arbetar förhållandevis lite inom området och vi är så pass få i landet.

Andra dagen inleddes med att sjukgymnast Nina Nissander hade arbetat fram två patientfall som vi diskuterade i smågrupper. Patientfall ett var en patient med myelom, smärta i thoracalcolumna och kotkompression enligt röntgen. Patienten var, enligt uppgift, helt självständig i ADL och förflyttningar och använde rollator alternativt stavar vid gång utomhus ur balanssynpunkt.

Andra fallet var en patient med nydiagnostiserad leukemi som mådde förhållandevis väl ur sjukgymnastik synvinkel. Efter någon vecka var han dock mestadels sängliggande och isolerad på avdelningen pga. infektionskänslighet och därmed allt mer inaktiv. Patienten var teoretiskt medveten om vikten av allmän mobilisering, men gav intryck av att det var svårt att förverkliga det.

Båda fallen speglar en, för oss sjukgymnaster, vanlig patientgrupp. Gruppdiskussionerna är en lärorik och nyttig del i programmet för att få möjlighet till erfarenhetsutbyte, särskilt eftersom forskningen inom området är begränsad. Vi diskuterade möjliga undersökningar, behandlingar och träningsupplägg. Exempelvis bassängräning för patient nr 1 och aktivitetsdagbok för patient nr 2.

Andra dagens läkarföreläsning hölls av överläkare Jonas Bjereus (medicinkliniken Växjö lasarett). Han föreläste på ett mycket pedagogiskt sätt om lymfom och leukemi. Han började på en grundläggande nivå och pratade om vita blodkroppar och stamceller och utvecklade cancer tumörer. Liksom vid gårdagens läkarföreläsning fick vi inblick i sjukdomarnas utredning, symtom och behandling. Han påtalade vikten av sjukgymnastens insatser även för dessa patienter, både vad gäller smärta och rörlighet, men även sjukgymnastens insatser med tanke på aktuella restriktioner. Såsom exempelvis försiktighet med bassängräning hos en infektionskänslig patient.

Jonas upplevs som en engagerad och engagerande föreläsare som gärna hade fortsatt en timme till om tiden hade funnits.

Sista föreläsningen på programmet hölls av arbetsterapeut Marie Hansson och sjukgymnast Anna Luther från Skånes Onkologiska klinik i Malmö. De beskrev arbetet med patienter i den palliativa vården och vikten av att möjliggöra att fortsätta göra saker som är betydelsefulla för patienten själv trots det palliativa skedet. Anna och Maria beskrev tydligt hur man som patient i livets slutskede ändå kan ha behov och en vilja att få planera sin framtid, även om målet/önskan kanske inte kommer att kunna uppfyllas. Vi fylldes av tankar om människosyn, bemötande, behandling och vikten av teamarbete.

Dagarna avslutades med utvärdering. Sammanfattningen av den är att samtliga föreläsare får höga omdömen med väl förberedda och inspirerande föreläsningar.

Som traditionen bjuder så var dagens sista punkt att bestämma nästa års konferens. Randii Presthus från Norge bjuder därför in oss den 8-9/11 2012 till Trondheim, den 21:a konferensen för sjukgymnaster inom hematologi.

Ett stort tack till Cancerstiftelsen Kronoberg och Blodcancerfonden som gjorde konferensen möjlig tack vare ekonomiska medel.

// Sjukgymnaster Charlotte Johansson och Hanna Brännström Växjö 2011-11-29